

Afrykański pomór świń

materiały szkoleniowe dla hodowców świń

Zygmunt Pejsak, Iwona Markowska - Daniel

**Krajowe Laboratorium Referencyjne ds. ASF
PIWet - PIB w Puławach**

Luty, 2014

Afrykański pomór świń (ASF)

**nieuleczalna wirusowa
choroba świń i dzików**

**Ludzie są niewrażliwi na zakażenie
wirusem ASF**

**Wystąpienie ASF
w populacji świń lub dzików
decyduje o tym, że kraj lub
region, w którym stwierdzono
ognisko choroby, traci prawo
eksportu świń i mięsa
wieprzowego**

**Ogromna oporność
wirusa ASF
na czynniki
środowiskowe**

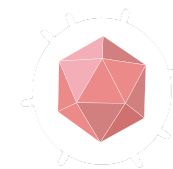

Ogromna oporność na działanie czynników środowiskowych (wysychanie, gnicie, temp., zmiany pH) !!

Warunki	Przeżywalność	Źródło
Krew (4°C)	18 m-cy	Iowa, 2006
Kał (20°C)	11 dni	Iowa, 2006
Zanieczyszczone kojce	1 m-ąc	Iowa, 2006
Temperatura 56°C	70 min.	Mebus i wsp. 1998 W: Foreign Animal Diseases
Temperatura 60°C	20 min.	Mebus i wsp. 1998 W: Foreign Animal Diseases
pH<3.9 lub pH>11.5 (podłoże bez surowicy)	Minuty	Mebus i wsp. 1998 W: Foreign Animal Diseases/Plowright,1994
pH 13.4 podłoże bez surowicy	21 godz.	OIE
pH 13.4 podłoże z 25% surowicy	7 dni	OIE

PRODUKT	PRZEŻYWALNOŚĆ (DNI)
Mięso mrożone	1000
Odkostnione mięso	105
Mięso z kością	105
Mięso mielone	105
Solone mięso odkostnione	182
Solone mięso z kością	182
Gotowane mięso odkostnione	0
Gotowane mięso z kością	0
Mięso konserwowane	0
<u>Suszone mięso</u> odkostnione	300
Suszone mięso z kością	300
<u>Wędzone mięso</u> odkostnione	30
Chłodzone mięso odkostnione	110 (5 m-cy)
Chłodzone mięso z kością	110
Suszony tłuszcz	300
Podroby	105
<u>Skóra/tłuszcz</u>	300

**Zwalczanie ASF polega
w pierwszej kolejności
na uniemożliwieniu
wprowadzenia wirusa
ASF na obszar kraju**

Ze względu na fakt, że ASF
występuje, u naszych
sąsiadów (Rosja, Białoruś,
Ukraina, Litwa) istnieje
ogromne zagrożenie, że
choroba przedostanie się na
terytorium Polski

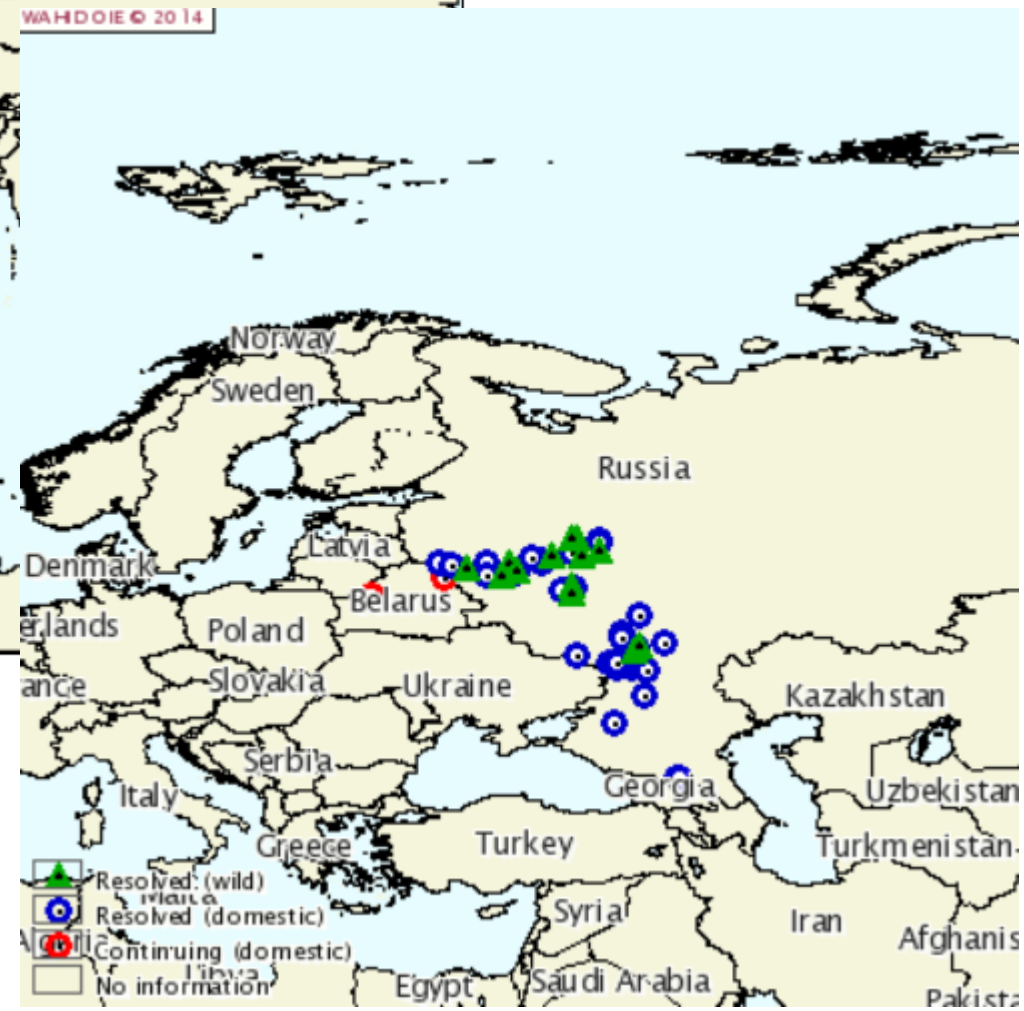
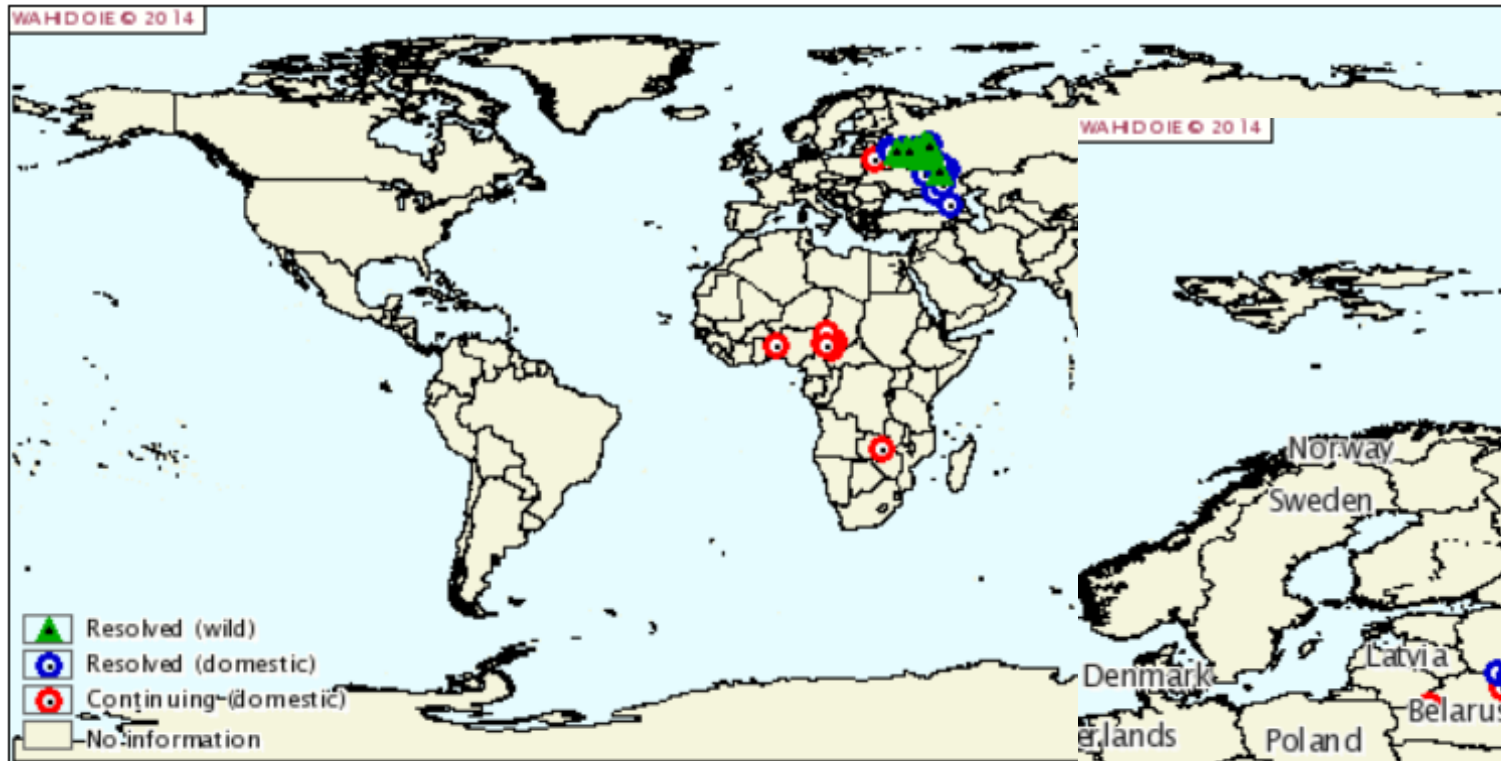
Występowanie ASF i klasycznego pomoru świń (CSF) w krajach sąsiadujących z Polską.

sytuacja do dnia 31.01.2014.- wg. danych oficjalnych

- **ROSJA - 597 ognisk w tym: 322 ogniska u świń oraz 233 u dzików (od 2007 do 2014 r).**
- **BIAŁORUŚ - 2 ogniska u świń (2013 r.)**
- **UKRAINA - 1 ognisko u dzików (2014 r.)
1 ognisko u świń (2014 r.)**
- **LITWA - 2 ogniska u dzików (2014 r.)**

Ogniska ASF na świecie w 2013 r. wg. OIE

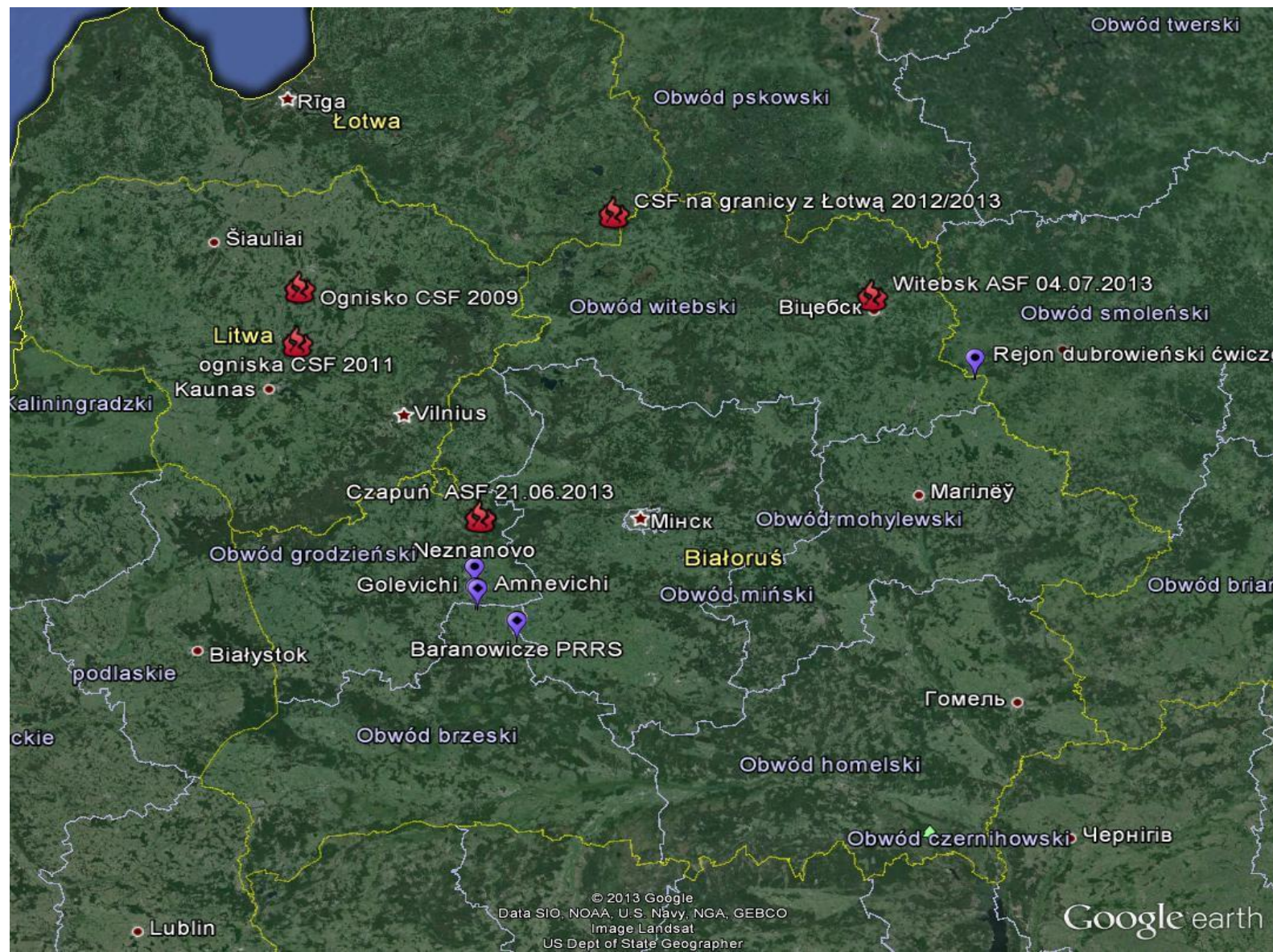
Disease outbreak maps

Ogniska ASF i CSF na Białorusi w 2013/14 r.

(wg. danych oficjalnych)

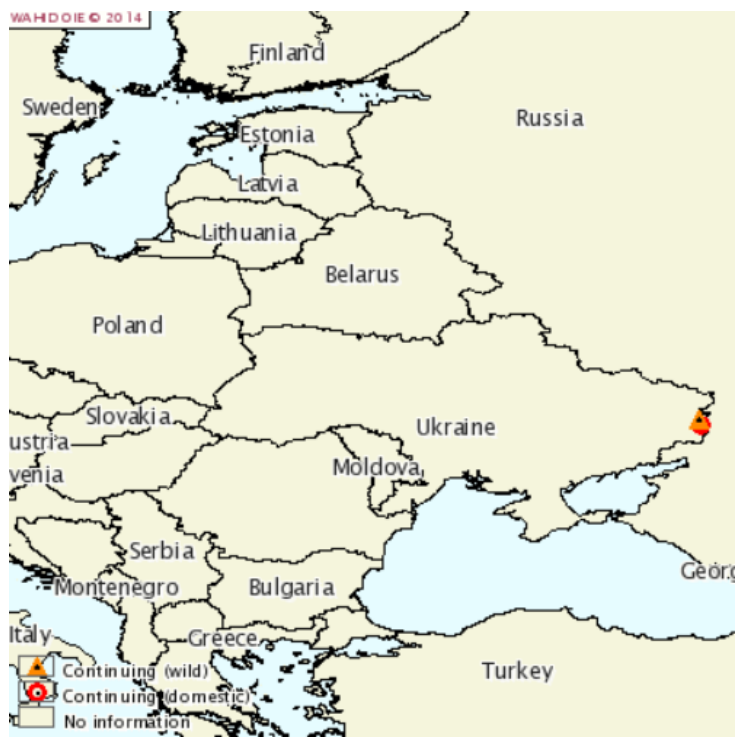

2 ogniska ASF na Ukrainie, wg. OIE

(poprzednie ognisko VII 2012 r., Zaporozże)

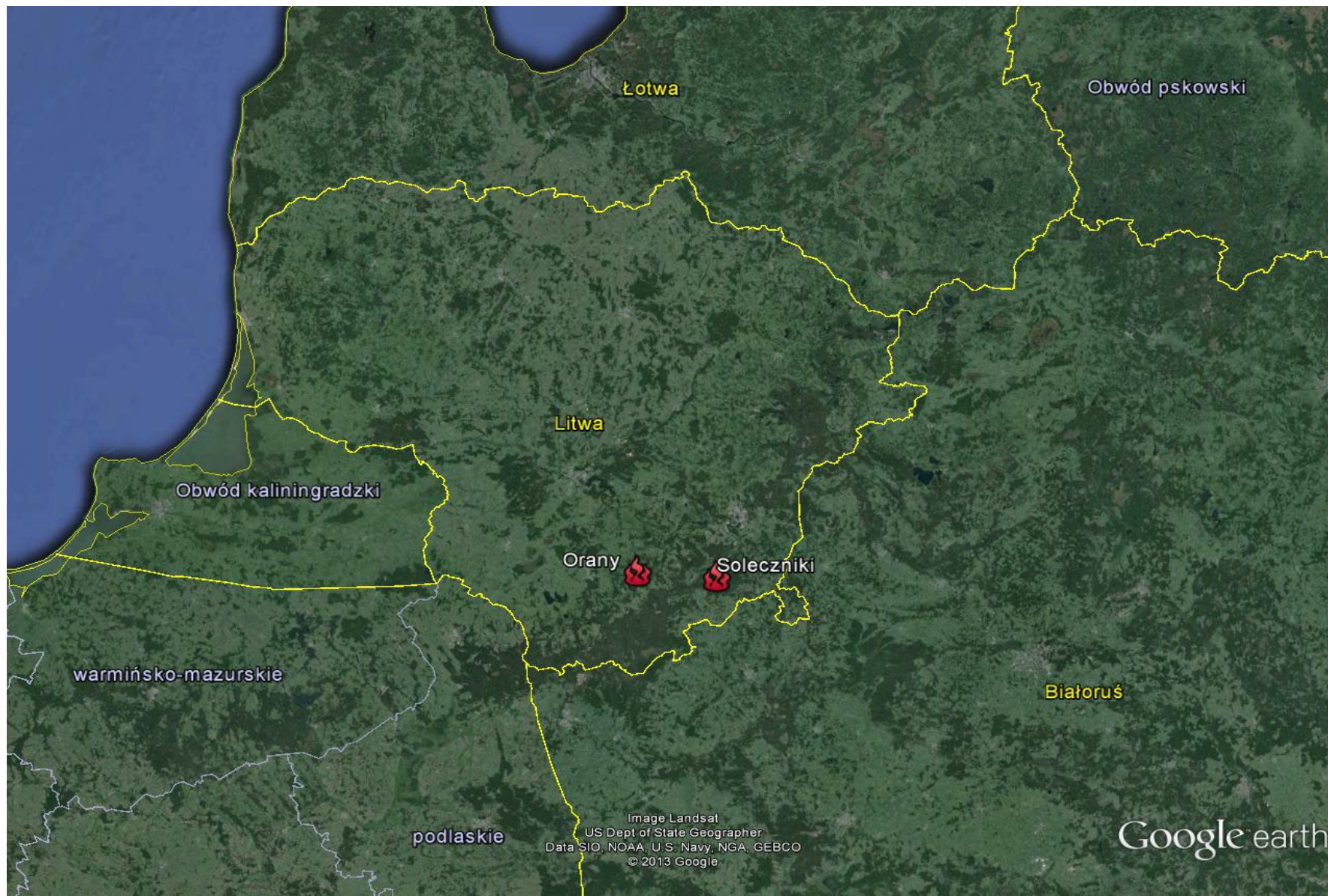
**6.01. 2014 r. - rejon staniczno-ługański - dzik
rzeka Derkul, 4 m od granicy z Rosją, 1100 km od granicy Polski**

**31.01.2014 r. - świnie
(chlewnia przyzagrodowa, 26 świń, 5 padło)**

2 ogniska ASF na Litwie; 24.01.2014.

Wprowadzenie ASFV do Polski jest możliwe poprzez:

1. Przewożenie (przemyt) żywności przez osoby zza wschodniej granicy
2. Skarmianie świń resztkami (małe stada);
3. Środki transportu;
4. Migrację zwierząt dzikich - zagrożenie głównie dotyczy woj. wschodnich (małe stada).

Prawdopodobne drogi wprowadzenia ASFV na terytorium Polski - wektory

Prawdopodobne drogi wprowadzenia ASFV na terytorium Polski - wektory

W przypadku przedostania się
wirusa ASF (ASFV) na obszar
kraju

(co jest wysoce prawdopodobne),
najważniejszym jest nie
dopuszczenie do zawleczenia
wirusa do stada świń!

Za ochronę stada
przed ASFV
odpowiada właściciel
gospodarstwa

Co należy robić by
nie dopuścić do
wejścia wirusa do
stada świń

Solidnie zabezpieczyć chlewnię

(odpowiednie ogrodzenie, nie wpuszczanie na teren gospodarstwa pojazdów oraz postronnych osób, zmiana obuwia i odzieży przez osoby, które muszą wejść do chlewni, nie wykorzystywanie jako ściółki zanieczyszczonej słomy, etc.).

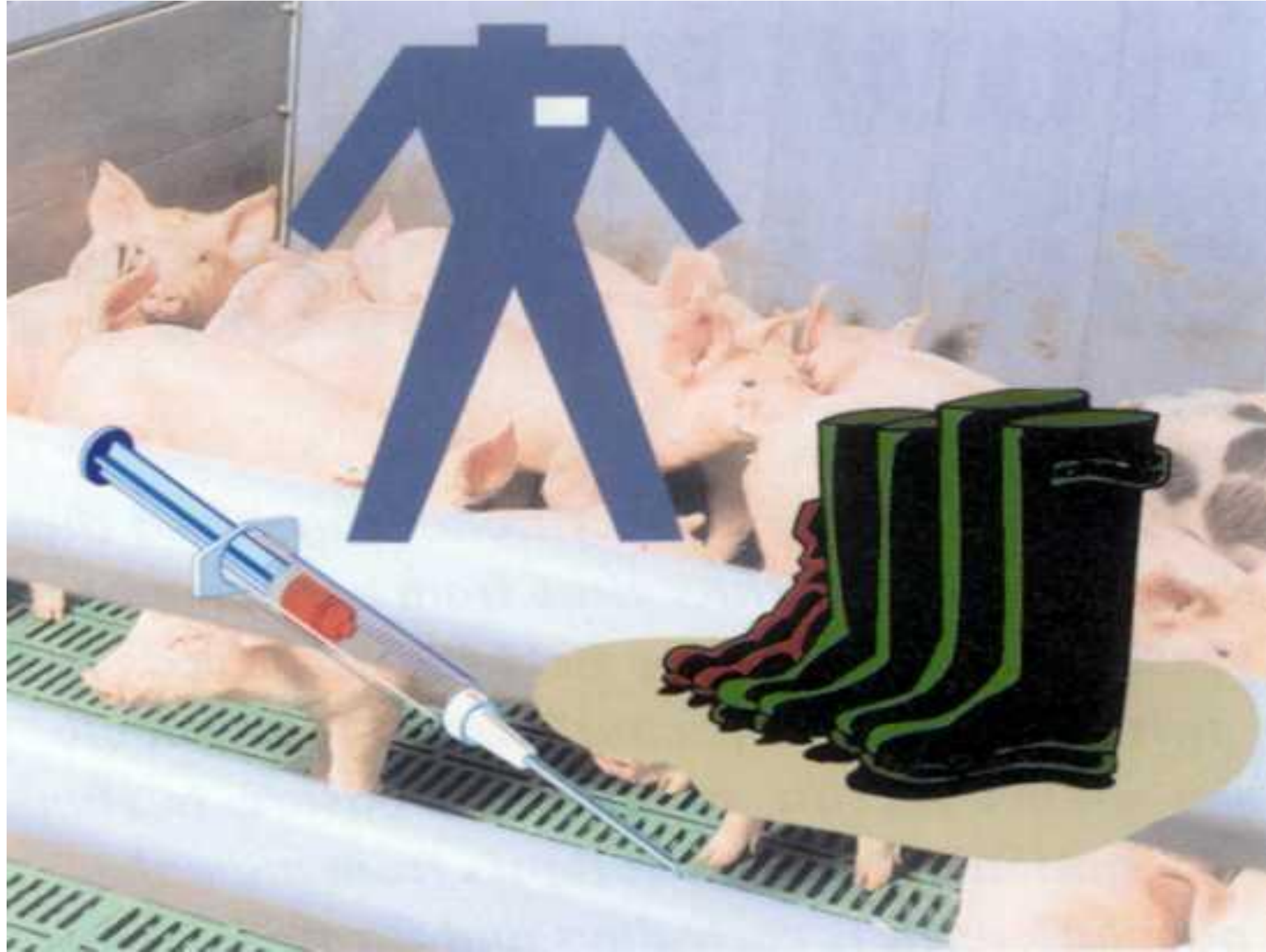

Sukces w obronie kraju przed
ASFV zależy

w istotnym stopniu od poziomu
świadomości producentów świń

oraz sprawności działania
inspekcji weterynaryjnej i innych
odpowiednich służb

W przypadku zakażenia stada
ASFV najważniejsze jest
szybkie wykrycie jego
obecności w populacji świń

Szybkie wykrycie ASFV
w stadzie oraz ograniczenie
możliwości szerzenia się
choroby zależy przede
wszystkim od hodowców
i producentów świń

**W ZWIĄZKU Z ZAGROŻENIEM ASF
WŁAŚCICIEL POWINIEN
CODZIENNIE WNIKLIWIE
OBSERWOWAĆ SWOJE ŚWINIE,
WŁĄCZNIE Z OCENĄ APETYTU
I OBJAWÓW GORĄCZKI.**

**Najczęściej obserwowane
objawy kliniczne
- ujawniają się dopiero
6 -10 dni
po zakażeniu ASFV**

Objawy kliniczne

Postać ostra (najczęstsza postać w pierwszym etapie epizootii):

Okres inkubacji choroby: 6- 10 dni (maksymalnie 21 dni)

Pierwszym i jedynym objawem choroby jest gorączka
41° - 42°C

Gorączkujące świnie mają zachowany apetyt;
niektóre wykazują objawy podniecenia.

(Inkubacja choroby – okres od zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych.)

Objawy kliniczne

Gorączka utrzymuje się 3-4 dni, później spada poniżej normy i pojawiają się inne objawy kliniczne: sinica: skóry, uszu, boków brzucha; wybaczyny, duszność, pienisty wypływ z nosa, biegunka z domieszką krwi, wymioty.

Nie wszystkie objawy pojawiają się jednocześnie.

**W ciągu kilku - kilkunastu dni świnie masowo padają.
Przebieg choroby jest z reguły ostry.**

Objawy kliniczne

Źródło: EURLds. ASF, Valdeolmos Hiszpania

Objawy kliniczne

Źródło: EURLds. ASF, Valdeolmos Hiszpania

Objawy kliniczne

Objawy kliniczne

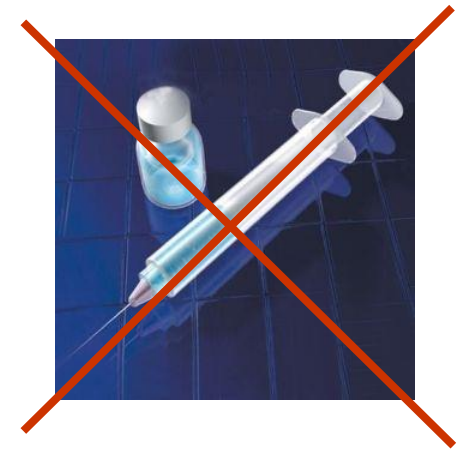
Zmiany sekcyjne

**Sekcja może być wykonywana
wyłącznie przez
lekarza weterynarii**

**JEŻELI WŁAŚCICIEL STWIERDZA
OBJAWY ZWIĘKSZONYCH
ZACHOROWAŃ I PADNIĘĆ ŚWIŃ ,
NATYCHMIAST
POWINIEN ZAWIADOMIĆ
POWIATOWEGO LEKARZA WET.
BEZPOŚREDNIO LUB ZA POŚREDNICTWEM
SWOJEGO LEKARZA,
WÓJTA LUB BURMISTRZA.**

Zwalczanie

Zwalczanie

- ☐ Zakaz leczenia !!!
- ☐ Brak szczepionek

Zwalczanie

Metody administracyjne

Koszty działań związane z likwidacją 1 ogniska ASF

(stado liczące 40 świń)

to około 720 000 zł

Stado liczące 20 000

świń – około 15 milionów zł.

(Koszty poniesie budżet Państwa)

**W PRZYPADKU
STWIERDZENIA ASF
I LIKWIDACJI STADA
WŁAŚCICIEL
OTRZYMUJE PEŁNE
ODSZKODOWANIE**

Państwowy Instytut Weterynaryjny Państwowy Instytut Badawczy (PIWet- PIB) w Puławach

PIWet – PIB

**Krajowe Laboratorium Referencyjne ds. ASF
udziela wszelkich informacji
nt. rozpoznawania ASF**

